

U Nacionalnom centru tehničke kulture otkrivene četiri dosad nepoznate promjenjive zvijezde

Na ljetnoj astronomskoj radionici cLARKe-2009. koje su organizirali i proveli Astronomska udruga Vidulini i Hrvatska zajednica tehničke kulture učenici i studenti otkrili su četiri promjenjive zvijezde.

Astronomska udruga Vidulini (AUV) i Hrvatska zajednica tehničke kulture (HZTK) po prvi puta su u Nacionalnom centru tehničke kulture u Kraljevici organizirali ljetnu astronomsku radionicu pod nazivom **cLARKe 2009. Od 1. do 7. kolovoza 2009.** u ugodnom ambijentu NCTK astronomi su različitim aktivnostima ispunili 18-satne radne dane.

Ovogodišnja radionica bila je pripremljena na način da se u Kraljevici privremeno postavi

„pravi“ astronomski opservatorij. Cilj radionice bio je osposobljavanje mladih astronoma za praktičan i teorijski rad na području istraživanja i otkrića promjenjivih zvijezda, planeta oko drugih zvijezda, radioastronomije meteora, monitoringa svjetlosnog zagađenja, automatizirane meteorološke postaje, astrofotografije i provedbe programa iz projekta Astronautika.

Postavljanje, prilagodba i rad s opremom te obrada i slanje podataka relevantnim svjetskim organizacijama svakodnevno su okupirali polaznike radionice. Učenici, studenti i profesori proveli su sve planirane zadatke:

- Svakodnevni monitoring razine svjetlosnog zagađenja iznad Kraljevice specijalnim uređajem pod nazivom SQM (Sky Quality Meter).
- Postavljena je autonomna automatizirana meteorološka postaja (METEO).
- Osposobljen je za rad radioteleskopski sustav za opažanja i istraživanja meteora (WARMS).
- Gotovo svake večeri organizirana su opažanja teleskopom refraktorom u vlasništvu NCTK za sve polaznike drugih radionica koje su u to vrijeme boravili u

Kraljevici kao i predavanje o astronautici.

- Fotometrijsko snimanje ekstrasolarne planete WASP1 (planeta oko druge zvijezde) s sustavom EXO NEXT, jedini takav sustav ljudi-znanje-oprema u Hrvatskoj.
- Izrađene su sonde za visinske letove balonom, no zbog nepovoljne meteo situacije one nisu mogle biti lansirane.
- Uspješno je lansirana raketa na kruto gorivo.

Najvažnije postignuće radionice je **otkriće četiriju novih, dosad nepoznatih promjenjivih zvijezda**. Glavna svjetska institucija nadležna za problematiku istraživanja i otkrića promjenjivih zvijezda – AAVSO (American Association of Variable Stars Observer) službeno je potvrdila ova otkrića. Ovim otkrićima, ukupan broj novootkrivenih promjenjivih zvijezda s Vidulini Observatory dostigao je brojku od 77 svjetski priznatih otkrića. O vrijednosti ovih otkrića možda najbolje svjedoči

podatak kako su iz naše zemlje do početka rada AUV na ovom području otkrivene svega dvije promjenjive zvijezde.

Polaznici radionice stekli su nova znanja i vještine koje će im omogućiti da naredne godine i sami postanu mentori znatno brojnije astronomske radionice za učenike osnovnih i srednjih škola u Kraljevici.

Radionicu cLARKe 2009. organizirali su i vodili Ana Bacelj, Andrea Gruić-Jukić, Ivana Kurečić, Igor Puhar, Marcela Rasonja, Marino Tumpić i Gregor Srdoč. U radionicu su se povremeno savjetima i predavanjima uključivali Petar Gljuščić, Karin Miličić i Neven Udovičić, a postignuća mladih astronoma pogledali su predsjednik Hrvatske zajednice tehničke kulture prof.dr.sc. Ante Markotić i glavna tajnica Marija Dujmović.

